

Klimatforum²⁰⁰⁹

Victoria Johnson

New Economics Foundation i Storbritannien

Naresh Giangrande

Transition Towns UK

Sverker Sörlin

Författare och professor i miljöhistoria

David Jonstad

Journalist Klimatmagasinet Effekt och författare

Peter Eriksson

Språkrör (Mp)

Nisha Besara

Chefredaktör Dagens Arena

Carl Tham

Tidigare ambassadör

Rikard Warlenius

Chefredaktör Arbetaren

Martina Krüger

Klimatexpert Greenpeace

Johan Ehrenberg

Publicist, ETC

Gudrun Schyman

Feministiskt Initiativ

Susanna Baltcheffsky

Miljöreporter på Svenska Dagbladet

Sofia Arkelsten

Riksdagsledamot (M), Miljö- och jordbruksutskottet

Karin Svensson Smith

Riksdagsledamot (Mp)

Marta Cullberg Weston

Författare och psykolog

Sandro Scocco

Ekonom

och många fler medverkar

Arrangör: ABF Stockholm

Medverkande organisationer: Arena Idé, Cogito, Diakonia, Effekt Klimatmagasin, ETC, FAO Norden – FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation, Forum Syd, Fältbiologerna, Global Utmaning, Greenpeace, Klimataktion, Klimax, Konsumentföreningen Stockholm, Ordfront, Nätverket för Gemensam Välfärd, Re:Orient, SVT Ställ om, SR Klotet, Stockholm Environment Institute, Stockholms FN-förening, Swedish Water House/SIWI, Tidningen Tvärdrag, Transition Sverige med flera

ABF-huset, Stockholm 3 oktober

Katastroflarm – och sen då?

KATA, 10–11

Medierna rapporterar om den ena larmrapporten efter den andra men vilka signaler sänder den typen av journalistik till allmänheten? Att allt är kört eller att det finns anledning att engagera sig? Ett samtal om mediernas ansvar och hur vi tar oss bortom listorna med klimatsmarta tips.

MEDVERKANDE Susanna Baltscheffsky, Svenska Dagbladet, Anders Nord, SVT Ställ om och Jesper Weithz, Klimatmagasinet Effekt

MODERATOR Malin Olofsson, SR Klotet

ARRANGÖR SR Klotet, SVT Ställ Om

Varför fattar inte alla att miljöhotet är verkligt?

FABIAN, 10–11

Under seminariet analyserar vi människors tendenser att förneka klimathotet och andra felslut i tänkandet som kan hindra oss från att ta hotet på allvar. Vi försöker ge förslag på hur man kan komma förbi dessa hinder. Vi betonar att olika människor behöver olika sorts information och att personerna kan befinna sig i olika faser, som kräver att man avpassar budskapet. Vi går igenom några olika "typiska klimatreaktioner" och hur man kan se på möjligheterna att nå dessa profiler med information. Avslutningsvis tar vi upp tänkande kring hur ett paradigmskifte går till och att kriser kan vara en utmärkt väg till förändring.

MEDVERKANDE Marta Cullberg Weston, psykolog, Eva-Maria Lindström, psykolog

ARRANGÖR Klimataktion

Rapport från en slaskhink

PER ALBIN, 10–10.45

Ekologisk mat eller inte? Det spelar ingen roll – om du ändå inte har tänkt äta upp den. Konsumentföreningen Stockholm har rotat i Stockholmnarnas soppåsar för att få reda på hur stor del av matavfallet som hade gått att äta.

MEDVERKANDE Anna Carlsson, Konsumentföreningen Stockholm

ARRANGÖR Konsumentföreningen Stockholm

Friare i bilbefriad stad

BRANTING, 10.30–11.45

Aktiviströrelser som agerar mot bilarna i vårt stadsrum blir allt fler: cykelaktivister, gatublockader och boendeprotester. Hur når vi egentligen den bilfria staden? Panelsamtal om strategier för bilbefrielse.

MEDVERKANDE Karin Svensson Smith, riksdagsledamot (Mp), Ann-Margarethe Livh, (V) Stockholms stad, Emil Frodlund, Urbanisma, Christian Tengblad, Planka.nu, Kajsa Ekis Ekman, Klimax, Alfred Hallmert, Miljöförbundet Jordens Vänner

ARRANGÖR Klimax, Miljöförbundet Jordens Vänner, Planka.nu

Tvång eller demokrati? Vad är lösningen på klimatkrisen?

SANDLER, 11–12.30

Allt fler diskuterar individuell ransonering och kvoter för att lösa klimatkrisen. Man jämför med krigsekonomier. Hur rymmer det med demokrati och frihet?

MEDVERKANDE Johan Ehrenberg, ETC

ARRANGÖR ETC, ABF Stockholm

Att bemöta desinformation i klimatfrågan

PER ALBIN, 11–12.15

De så kallade klimatskeptikerna har på senare år blivit alltmer högljudda i sina avståndstaganden från den etablerade vetenskapens syn på klimatfrågan. Bör vi bemöta deras retorik, och i så fall hur?

MEDVERKANDE Olle Häggström, matematiker, Markku Rummukainen, atmosfärforskaren SMHI, Sverker Sörlin, miljöhistoriker

MODERATOR Anders Emretsson, journalist

ARRANGÖR Uppsalainitiativet

Klimatfrågan ur ett rättviseperspektiv

KATA, 11.15–12.15

Om två månader inleds FN:s stora klimatmöte i Köpenhamn. Vi vet att klimatförändringen drabbar de fattigaste länderna värst, men också att hårda utsläppsbegränsningar kan hota deras rätt till utveckling. Vad är vetenskapligt nödvändigt för att hejda klimatförändringen? Hur kan vi påverka förhandlingarna så

att klimatavtalet gynnar de fattiga länderna?

MEDVERKANDE Alexander Sjöberg, Svenska kyrkan, Jacob Risberg, Svenska kyrkan, Robert Watt, SEI – Stockholm Environment Institute

ARRANGÖR Diakonia, SEI – Stockholm Environment Institute, Svenska kyrkan

Två månader kvar till Köpenhamn

FABIAN, 11.15–12.15

Hur kan världen mobilisera inför vår tids viktigaste toppmöte om klimatkrisen? Strategier, förväntningar, knäckfrågor och tänkbara lösningar – vad händer just nu, och vad händer efter Köpenhamn? Vilken roll har en global folkrörelse för att en klimatsäker och rättvis politik ska komma till stånd, och hur byggs en stark opinion? Seminariet ger en saklig orientering om förhandlingarna och samtidigt en appell för en global rörelse med uppgift att rädda världen.

MEDVERKANDE Rikard Warlenius, chefredaktör Arbetaren, författare till *Vägen till Köpenhamn*, Magnus Wennerhag, journalist, författare och forskare vid Lunds universitet, Ylva Grudd, Naturskyddsföreningen.

MODERATOR Annika Hjelm, Cogito

ARRANGÖR Cogito

Oljans, kolets och gasens betydelse för den globala energiförsörjningen

BRANTING, 12–13

Jordklotets utvinning av olja och gas kommer inom en snar framtid att passera sitt absoluta maximum för att därefter långsamt minska. Av allt att döma så har detta djupgående konsekvenser för samhället. De metoder och informationskällor som ligger till grund för denna slutsats presenteras, vidare presenteras tänkbara konsekvenser, främst för det finansiella systemet, samt tänkbara åtgärder för att bemöta problematiken.

MEDVERKANDE Bengt Randers, ASPO

ARRANGÖR ASPO Sverige

Finns det någon utväg?

KATA, 12.30–13.45

Handla, handla för att sätta fart på hjulen. Det ger jobb. Vi lever i ett ekonomiskt system som hela tiden kräver ökad konsumtion. Men den ökande konsumtionen och produktionen

slår mot naturens gränser! Hållbar konsumtion, är det möjligt, också på global nivå? Kan kapitalismen tämjas och underordnas miljöns krav? Finns det verkligen någon utväg?

MEDVERKANDE Christer Sanne, civilingenjör, ekonom, författare till bl.a. *Keynes barnbarn*, Sandro Scocco, ekonom
MODERATOR Carl Tham
ARRANGÖR ABF Stockholm

Afrikas krav

FABIAN, 12.30–14

Vilka förväntningar och krav har afrikanska länder på klimatmötet i Köpenhamn?

Seminarier hålls på engelska.

MEDVERKANDE Ambassadör Theresia Samaria, Namibia, Ambassadör Jacqueline Mukangira, Rwanda, Ambassadör Henry Antoine Turpin, Senegal, Charge D'Affaires Victoria Mwakasege, Tanzania
ARRANGÖR Stockholms FN-förening

Den offentliga sektorn som drivkraft i omställningen till ett hållbart samhälle

PER ALBIN, 12.30–14

Den offentliga sektorn kan agera som förebild för företag och allmänhet, samt vara den drivkraft som skyndar på en miljömässigt hållbar utveckling och omställningen till ett hållbart samhälle. Kommunals medlemmar kan bidra med förslag på förbättringar samt spela en viktig och avgörande roll i det fortlöpande arbetets praktiska genomförande. Kommunal avd Stockholms län har bjudit in Miljöstyrningsrådet i syfte att skapa ett seminarium utifrån ett arbetstagarperspektiv. Miljöstyrningsrådet tar fram kriterier för miljöanpassad upphandling, bidrar med information och rådgivning inom området, samt stödjer offentliga organisationer och företag så att deras miljöarbete kan ske på ett strategiskt och kostnadseffektivt sätt.

MEDVERKANDE Daniel Larson, Kommunal avd Stockholms län, Annie Ståhlberg, projektledare Miljöstyrningsrådet
ARRANGÖR Kommunal i Stockholms län

Ställ om!

SANDLER, 13–14.30

Resan till ett hållbart samhälle har redan startat. I hundratals byar, stadsdelar och

städer gör medborgarna gräsmattor till matodlingar, tak till solfångare och drar upp planerna för ett mer självförsörjande och starkare lokalsamhälle. Ett inspirerande och lösningsinriktat svar på klimat- och energikrisen. Nu kommer Ställ om-rörelsen till Sverige. Hör hur allt startade i Storbritannien och vad som nu sker i Sverige. Inklusive interaktiva publikövningar.

MEDVERKANDE Naresh Giangrande, Transition Towns UK (via videolänk), Caroline Looch, Omställning Uppsala, Jan Forsmark, Transition Sverige, Stephen Hinton, Transition Sverige
ARRANGÖR Klimatmagasinet Effekt, Transition Sverige

Klimataktivism – organisera dig för förändring

BRANTING, 13.15–14.45

Vi står på randen till en katastrof. Politiker påstår att du kan rädda världen genom att konsumera. Företag som tjänar miljarderna på att förstöra klimatet säger sig ha lösningarna. Har du genomskådat bluffen? Kom till vår workshop i klimataktivism! Vi diskuterar hur vi kan sätta press på makthavare, både lokalt och inför klimattoppmötet i Köpenhamn.

MODERATOR Peter Platesjö, Klimax
ARRANGÖR Klimax

Så gör du din egen el

KATA, 14–15

En praktisk genomgång hur du gör din egen el, om lösningarna och effekterna på samhället och ekonomin. Vad är smart grid? Hur lönsam är den egna elen?

MEDVERKANDE Johan Ehrenberg, ETC
ARRANGÖR ETC

Hållbar stad – hur då?

FABIAN, 14.15–15.30

Mer än hälften av jordens befolkning lever i städer. Men dagens storstäder har byggts under oljans århundrade.

De slukar mängder med energi, är proppade med bilpendlare och beroende av mat som odlats någon annanstans. Vilka krav ställer oljetoppen och klimathotet på framtidens stad? Vilka utmaningar måste mötas för att staden skall förvandlas från problem till koldioxidneutralt löfte?

MEDVERKANDE Göran Finnveden, docent KTH, Centrum för miljöstrategisk forskning, Merritt Polk, fil dr och forskare i humanekologi, Göteborgs Universitet, Paul Fuerer, doktorand i sociologi, Stockholm Resilience Centre, Anna Kramers, civilingenjör med inriktning infrastruktur och IT
MODERATOR Kent Werne
ARRANGÖR Global Utmaning

Mer kött på benen – mindre på tallriken

PER ALBIN, 14.15–15.30

Amazonas skövlas, klimatet förändras och svälten ökar. Vår ökande köttkonsumtion utgör en av de största orsakerna till dessa allvarliga problem. Seminariet ger en introduktion till ämnet och leder diskussioner om hur privatpersoner kan engagera sig i och organisationer kan samarbeta kring djurhållningens inverkan på regnskog, klimat och global matförsörjning.

MEDVERKANDE Jakob Lundberg, FAO – FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation, Ulf Rasmusson, Miljöförbundet Jordens Vänner, Linn Andersson och Maria Loxbo, Fältbiologerna, Tobias Engstrand, Svensk mat- och miljöinformation
ARRANGÖR FAO Norden, Miljöförbundet Jordens Vänner, Fältbiologerna, Svensk mat- och miljöinformation

Tillväxtens gränser

SANDLER, 15–16.30

En ekonomi i ständig expansion kommer förr eller senare till en punkt

Filmvisning

Framtiden börjar nu

GALLERIET, 14.00

Greenpeacefilmen *Framtiden börjar nu* visar att klimatet kan räddas med hjälp av smart energiteknik och förnybara källor. Låt dig inspireras av möjligheterna att leva i ett samhälle som inte kolliderar med naturen – ett samhälle där människor kan leva, bo och arbeta på ett sätt som inte äventyrar vårt klimat.

MEDVERKANDE Martina Krüger, Greenpeace Nordic
ARRANGÖR Greenpeace Nordic

där de ändliga resurserna på jorden inte längre räcker till. Är de kriser som vi nu upplever tecken på att vi nått denna punkt? I så fall är det hög tid att ifrågasätta den ständiga strävan efter ekonomisk tillväxt och sätta nya mål för samhället.

MEDVERKANDE Victoria Johnson, New Economics Foundation i Storbritannien (via videolänk), Gudrun Schyman, Feministiskt Initiativ, Björn Elmbrant, författare och ledarskribent på Dagens Arena

MODERATOR Kajsa Borgnäs, ordförande S-studenter

ARRANGÖR Klimatmagasinet Effekt, S-studenter, Tvärdrag

Jämlikt stadsbyggande i klimatutmaningarnas tid

BRANTING, 15–16.30

Forskning visar att fler vägar ökar bilåkandet och koldioxidutsläppen, samtidigt som nya bebyggelseområden blir svåråtkomliga för alla som inte vill eller har råd att åka bil. Men det saknas inte genomtänkta alternativ.

MEDVERKANDE Björn Sylvén, konsult transportpolitiska problem, expert på spårburna transportlösningar, Christian Berggren, professor i Industriell Organisation, Ekonomiska Institutionen, Linköpings universitet, ledare för forskningsområdet Projekt, Innovationer och Entreprenörskap

MODERATOR Anna Sehlin, ordförande Miljöförbundet Jordens Vänner

ARRANGÖR Nätverket för gemensam

välstånd Stockholm, Alternativ Stad – Miljöförbundet Jordens Vänner lokalgrupp i Stockholm

Klimatförändringens politik

KATA, 15.15–16.30

En fråga som inte fått en tillräckligt tydlig plats är frågan om hur klimatförändringarna kommer att drabba fattiga och sårbara människor och länder och hur de kan ges stöd för att skydda sig och hantera effekterna av klimatförändringarna. Eftersom klimateffekterna drabbar oss genom vattenrelaterade problem, är vatten en nyckelfråga i klimatarbetet. Men vilka är egentligen de politiska skiljelinjerna och knäckfrågorna inför Köpenhamnsmötet? Vad kommer att hända med världens vattenresurser om klimatförändringen fortsätter på samma nivå? Vilken linje kommer Sverige och EU att driva, och hur ser konfliktytorna mellan Nord och Syd, Öst och Väst ut i den globala klimatpolitiken?

MEDVERKANDE Sofia Arkelsten, Riksdagsledamot (M), Miljö- och jordbruksutskottet och EU-nämnden, Peter Eriksson, Språkrör (Mp), Karin Lexén, projektansvarig Swedish Water House/SIWI

MODERATOR Nisha Besara, chefredaktör Dagens Arena

ARRANGÖR ABF Stockholm, Arena Program, Cogito, Swedish Water House/SIWI, Re:Orient

En lösning på klimatkrisen

FABIAN, 15.45–16.30

Världen balanserar på gränsen till en klimatkatastrof. Den stora frågan är: Hur ska utsläppen kunna begränsas kraftigt på ett sätt som både är rättvist och jämligt? Ett radikalt svar är koldioxidransonering. Vad skulle en ransonering innebära för dig och för samhället?

MEDVERKANDE David Jonstad, klimatmagasinet Effekt, författare *Vår beskärda del – en lösning på klimatkrisen*

ARRANGÖR Ordfront

Klimatnotan

PER ALBIN, 15.45–16.30

Kostnaderna för att motverka klimatförändringarna och anpassa samhällen till dem beräknas bli enorma. En stor del av de flera hundra miljarder US dollar som årligen kommer att krävas, behövs i utvecklingsländerna. I enlighet med Klimatkonventionen är det framförallt de rika länderna som genom sitt historiska ansvar för klimatförändringarna ska stå för notan. Men hur ska resurserna mobiliseras? Och vem ska fatta beslut om hur de enorma summorna ska fördelas? Frågorna kring den utlovade finansieringen är många och inte sällan politiskt mycket känsliga.

MEDVERKANDE Olivia Taghioff, Forum Syd

ARRANGÖR Forum Syd

Praktiskt

Var

Klimatforum 2009, 3 oktober 2009, går av stapeln i ABF-huset, Sveavägen 41. Dit tar du dig enklast med tunnelbanan till station Rådmanngatan – två stationer från T-Centralen på den gröna linjen.

Kostnad

Foruminträde kostar 50 kronor (30 kronor för de under 18 år) och inkluderar fritt antal seminarier. Antalet platser på seminarierna är begränsat så först till kvarn...

Lokaler

Katasalen, Fabiansalen, Sandler salen, Per Albinrummet och Brantingrummet finns samtliga på våning 1. Galleriet finns nedanför entrén. I entréhallen på bottenplanet finns bokbord och här anslås eventuella programändringar under forumet.

Äta

Ekologisk och vegetarisk lunchmat, smörgåsar och fika finns till försäljning på bottenvåningen bredvid Galleriet.

Kontakt

Undrar du något kan du kontakta oss via kultur@abfstockholm.se. På www.klimatforum2009.se kommer eventuella programändringar att meddelas. Du kan också ringa 08-453 41 00.

Seminarier & aktiviteter

Många organisationer har bidragit till programmet med seminarier och andra aktiviteter där varje organisation ansvarar för sina egna programpunkter. Detta har givit oss ett brett och mångskiftande program.